

NOTA DE PREMSA – 19 de juliol de 2019

La Plataforma antiautopista alerta que les analítiques realitzades confirmen que les escòries utilitzades a la construcció de l'autopista Lluçmajor-Campos contenen materials perillosos

Demanam la paralització immediata de l'obra en el Consell de Mallorca i transparència a la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears i al Consell de Mallorca

1- Hem constatat que se segueixen utilitzant escòries de la incineradora de Son Reus en la construcció de l'autopista Lluçmajor-Campos. El tram on hem pogut comprovar que fins ara s'han utilitzat escòries és d'uns 2,5 km aproximadament, amb un volum aproximat de 12.500 m³ d'escòries.

El Consell de Mallorca i l'empresa concessionària TIRME han ocultat la veritat respecte a l'ús real de les escòries a l'obra.

En el mes d'abril, quan la Plataforma Antiautopista va fer la roda de premsa sobre l'ús de les escòries, tant el Consell de Mallorca com TIRME (empresa concessionària de la gestió dels residus a Mallorca) varen confirmar el seu ús, el qual se suposava que era de forma "experimental", i a un tram de 200 m. La Plataforma ha constatat que s'ha seguit utilitzant aquest "residu" de forma continuada des de llavors i al llarg d'uns 2'5 km del total de l'obra fins just a l'entrada de Campos (adjuntem la visualització d'un vídeo al respecte).

2- Denunciam davant els òrgans competents del Consell de Mallorca i del Govern de les Illes Balears, la manca de control i seguiment que s'ha realitzat i s'està realitzant en l'ús de les escòries en aquesta obra.

Les escòries i cendres de fons de forn de la incineradora són considerades "residus no perillosos" Considerar-les així no significa que les escòries no tinguin com a components metalls pesants i matèria orgànica (furans, dioxines i PCBs). Per evitar un risc per a la salut de les persones i la contaminació del medi ambient, si es volen utilitzar com a matèria primera, aquests residus han de tenir un tractament molt rigorós i un control i un seguiment continuats.

No s'està realitzant el control i seguiment que requereix el seu ús, els quals estan especificats a tota la normativa que fa referència a l'ús de les escòries per la construcció de carreteres.

2.1- La utilització d'escòries com a material de construcció de l'autopista no figura a cap document previ i necessari per la seva execució: ni a l' Estudi d' Impacte Ambiental,

ni al Projecte Tècnic, ni a les Prescripcions Tècniques del projecte, ni al Pla de Seguretat i Salut.

2.2- No s'ha realitzat cap estudi hidrogeològic de la zona on se construeix l'autopista per analitzar la necessitat d'impermeabilització per evitar contaminació de les aigües.

La pròpia Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, sense cap estudi ni anàlisi prèvia, ens va respondre a les nostres peticions que *no calen impermeabilitzacions prèvies o comprovacions de la "estanquitat del terreny"*.

La zona pertany a l'aqüífer LLucmajor-Campos i transcorre per un sòl calcari de relleu càrstic d'alta permeabilitat a l'aigua. La zona més propera a Campos està declarada àrea de risc potencial significativa d'inundació (ARSPI).

Tal com s'esmenta a l'**informe realitzat pel geòleg Antonio Rodriguez *El risc de la inundabilitat de la zona en que se depositen les escòries és real. De fet, amb inundacions com la del 1989, amb quasi total seguretat es produirien lixiviats contaminants tant per les aigües superficials com per les aigües subterrànies,*** i continua ***De fet, la carretera de Campos actual a la inundació del 1989 va fer de represa de les aigües que provenien d'aquesta vessant derivant-les cap a la població de Campos.***

3- Denunciem la falta de transparència de la Conselleria de Medi Ambient i Territori, i el seu incompliment de la normativa actual sobre control dels residus de la incineradora de Son Reus.

La Plataforma va demanar a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears una verificació de la composició de les escòries, així com la previsió del seguiment i control fins al final de la seva vida útil, així com el control de la infiltració dels lixiviats als aqüífers.

La resposta de l'administració ambiental ha estat molt clara: consideren que és innecessari fer cap control i seguiment de la utilització de les escòries en aquesta obra i presenten cap analítica que garanteixi la suposada innocuïtat dels residus usats.

Ens remet a la normativa existent a les Illes Balears sobre el control i seguiment de les escòries d'incineració, el "**Programa de Mesures i Vigilància Ambiental**" **Resolució de la Consellera 30/04/2001 (BOIB nº59 de 17 de maig del 2011), i a les publicacions sobre els resultats de les analítiques realitzades per la Comissió de Residus no perillosos de Mallorca.**

Hem fet recerca d'aquestes publicacions, i una vegada trobat el Visor de Paràmetres Ambientals del Consell de Mallorca, quan hem intentat **accedir al resultats de les analítiques de les escòries, no hi hem trobat cap informació .**

Aquesta ocultació d'informació i manca de transparència incompleix la normativa esmentada abans, el "Programa de Mesures i Vigilància Ambiental", la qual especifica que *Tota la informació s'haurà de subministrar en suport de paper i informàtic, susceptible d'incorporació a una pàgina web [...] per posar-los a disposició de tots els ciutadans d'acord amb l'esmentada Llei 38/1995 de 12 de desembre, sobre el dret de la informació en matèria de medi ambient.*

Resulta molt preocupant que el Govern de les Illes Balears faci servir una norma de fa quasi 20 anys i, a la Llei de Residus recentment aprovada **Llei 8/2019**, de 19 de febrer, **de residus i sòls contaminats de les Illes Balears**, no actualitzin uns mecanismes de control i seguiment que tota la normativa i legislació ambiental actual exigeixen.

Constatam amb molta preocupació que l'**administració ambiental de les Illes Balears mostra poc interès en comprovar i fer un seguiment de l'ús d'un residu amb metalls pesants i matèria orgànica (dioxines, furans i PCBs)**; ans al contrari, **la seva política ambiental** en aquesta qüestió és **establir les bases per a la declaració de fi de la condició de residu per a les escòries de la incineració, la qual cosa suposaria un alliberament dels controls dels fluxos previstos per la normativa sobre residus i el seu lliure ús i disposició, tal com explicita la Llei de Residus aprovada.**

4- Les analítiques realitzades per la Plataforma confirmen que les escòries utilitzades a l'obra contenen materials perillosos.

Les escòries no estan ben tractades i ja ho varem poder comprovar *in situ* a la roda de premsa realitzada el 13/04/19 per la Plataforma, pel gran nombre de material fèrric detectat a les escòries.

Davant la **manca de resposta satisfactòria** i de l'**incompliment del Programa de Vigilància Ambiental**, la Plataforma va dur a terme en un **laboratori extern** unes **analítiques** bàsiques de metalls pesants en diverses mostres de les escòries utilitzades en la construcció de l'autopista Lluçmajor-Campos i els seus lixiviats.

Els **resultats** obtinguts **han augmentat el nivell de preocupació**, ja que s'ha pogut comprovar que segons la normativa de referència els nivells de diversos metalls pesants d'alta toxicitat, superen els límits establerts tant en els propis sediments com en els seus lixiviats.

La comparació amb la normativa d'altres comunitats autònomes mostra que:

- **els nivells de coure (Cu) tripliquen els valors establerts;**
- **els de cadmi (Cd), els quadrupliquen;**
- **els de plom (Pb) són gairebé 7 vegades els valors permesos i**
- **els d'antimoni són 12 vegades superiors als permesos.**

Unes analítiques exhaustives dels components orgànics de les escòries (dioxines, furans i PCBs) podrien empitjorar encara més els resultats. **Clarament les escòries no estan ben tractades i contenen materials perillosos per la salut de les persones i el medi.**

Davant aquesta situació tan greu d'incompliments constants, manca de transparència, i de seguiment i control de la utilització de les escòries i de les conseqüències del seu ús que pot resultar perillós per la salut de les persones i el medi ambient, **demanem l'aturada immediata de l'obra de l'autopista, exigim una informació clara dels components i la utilització de les escòries, la verificació de la seva composició, que s'assegurin els mecanismes de control i seguiment, l'elaboració de l' estudi hidrogeològic pertinent, etc.**

Avui mateix **demanem una entrevista** amb el conseller executiu de Mobilitat i Infraestructures, la vicepresidenta segona i consellera executiva de Sostenibilitat i Medi Ambient i la senyora presidenta del **Consell de Mallorca**, així com amb el senyor conseller de Medi Ambient i Territori del **Govern de les Illes Balears**. Denunciam aquesta situació, que posarem en coneixement de tots els òrgans estatals i europeus que siguin necessaris.

Més informació: Margalida Rosselló 655 84 16 26